

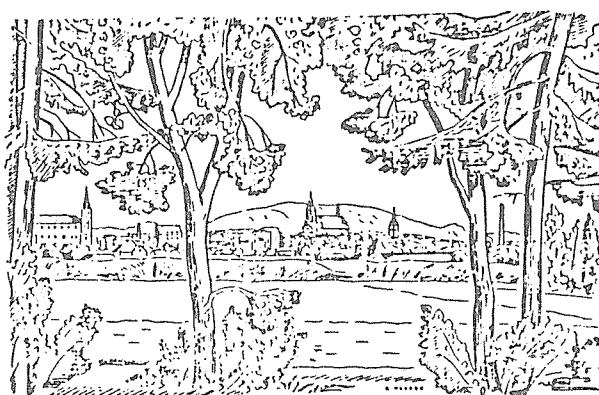
ROČNÍK: 1

ČASOPIS OBČANSKÉHO FÓRA V HRANICích

PŘEHLED

22

Pátek 15.6.1990

- výsledky voleb
- hranice
- anketa
- tvář hranic II.

VÝSLEDKY S V O B O D N Y C H VOLEB 1990 NA HRANICKU

Strana	SL	%	SN	%	ČNR	%	
CSS	3	315	1.22	277	1.07	355	1.35
HOS	4	31	0.12	30	0.12	0	0.00
Svob. blok	6	73	0.28	112	0.43	116	0.44
OF	7	12 577	48.88	10 855	41.91	10 449	39.62
Republikani	8	118	0.46	120	0.46	112	0.42
Zaj. svaz	9	70	0.27	79	0.31	128	0.49
KSC	10	3212	12.49	3675	14.19	3277	12.43
Agrarníci	11	1219	4.74	1221	4.71	1448	5.49
Spolužití	12	38	0.15	0	0.00	0	0.00
Čs. dem. for.	13	46	0.18	34	0.13	42	0.16
Zelení	18	756	2.94	893	3.45	940	3.56
HCP	19	29	0.11	26	0.10	2	0.01
Morava	20	3802	14.78	4878	18.84	5955	22.58
SocDem	21	457	1.78	471	1.82	450	1.71
KDU	23	2986	11.61	3228	12.46	3099	11.75
Platné hlasy		25726		25897		26374	

• PRVNÍ KROK ZA PRAHEM •

Volby jsou za námi a všechno, co jsme od nich čekali i co jsme nečekali, má už svou konkrétní podobu. Tisk domácí i tisk zahraniční, který sledoval naše volby s neobvyklým zájmem, bude ještě chvíli uvažovat nad výsledky.

Voliči si zřejmě zaslouží vysoké ocenění - překvapující je obrovská účast ve volbách, kázeň, nadšení a hlavně cílevědomost voličů. Ztrosekotaly pokusy získat je pro struktury a programy, které se někde jinde osvědčily a měly se aplikovat i u nás. V tom se mnohé nové i staré strany i s jejich zahraničními poradcí přepočítaly. Politická struktura Československa a jeho parlamentu, která výšla z voleb, je zcela československým specifikem.

pokračování uvodníku na str. 2

o tvář hranic II.

dokončení úvodníku

Voliči si výsokou většinou vybrali OF jako reprezentanta těch sil, které prosadily a provedly listopadovou revoluci. Při tom voliči dali zřetelně najevo svou nechuť ke stranám jako organizacím se závažnou stranickou disciplinou členů, s přihláškami, s legitimacemi, s příspěvky, s předsedy a tajemníky a s profesionálním stranickým aparátom. OF jako hnutí se liší od stran tím, že všechnu organizační a propagandní práci dělají masy dobrovolných pracovníků z vlastní iniciativy a z chuti a něco usilovat. Jejich řízení zajišťují na všech úrovních koordinátní centra, která nevonenek reprezentují mluvčí OF. Koordinátní centra existují, pokud je kolektiv dobrovolných pracovníků potřebují. Pracovníci center nejsou profesionální politikové. I když jsou třeba na čas vyvázání ze svého zaměstnání (ale takových je v OF jen málo), každý z nich má svou vlastní práci, ke které se může kdykoliv vrátit. Vlastně by se k ní ochotně hned vrátil, kdyby necitil jako svou povinnost ještě na čas eloužit zájmu druhých.

Taková podoba organizace je živá, otevřená všem aktivity, a – jak se ukázalo ve volbách, velmi akce-schopná. Ale nelze podceňovat – jak rovněž ukázaly volby – ani sílu stranické discipliny, rodinných, seobních a bohužel i jiných závazků, zvláště u stran, které mají v tomto směru starou a propracovanou účinnou metodiku. Není třeba brát cizí příklad, je však nutno takové metody znát a sledovat jejich účinky, ať se objevují kdekoliv.

Voliči rozhodli mezi stranami a hnutím ve prospěch hnutí. Dali přednost službě a aktivity vycházející z vnitřního popudu před disciplínou podřizující se ideologii a mocí. Máme před sebou cestu dlouhou čest měsíců ke komunálním volbám a dvouletou cestu k novým volbám parlamentním. Je třeba udržet a rozvinout metodu práce hnutí, aby voliči nebyli zklamáni tím, čemu dali důvěru.

Je jen na nás, abychom takovou metodu našli. V tom nám nikdo neporadí. Je to jen a jen naše, českoslovanská věc.

O TVÁŘ HRANIC

2. PAMÁTKY A CHARAKTER MĚSTA

Státy, národy i města říkají o sobě, jaké jsou a jaké by chtěly být tím, jak uchovávají památky své minulosti, ale především tím, co z nich jako památky uchovávají.

Hranické památky nejsou jistě žádné pozoruhodnosti špičkové architektury nebo jiných umění, aby je domácí i cizí turisté spěchali zhlédnout jen pro jejich krásu. Památky v našem městě jen vypovídají o městě samém, o jeho minulých i současných obyvatelích, o jejich snaze-ní, o jejich cílech i jejich bolestech.

Nízká bratrská škola v Hřbitovní ulici, zdobená renesančními sgrafity, není památka tuctová. Takových škol ze 16. století se u nás mnoho nezachovalo. Je na ní vidět, že hranici českobratrští měšťané si věžili vzdělání. I když neměli na to, aby pro svou školu postavili palác, pokládali za potřebné domek vyzdobit podle současné módy tak, jak se zdobili paláce a domy bohatých měšťanů. Budova by si zasloužila opětovnou údržbu a snad by se perspektivně mohlo uvažovat o tom, že by se v ní umístilo malé muzeum bratrské a renesanční vzdělanosti na střední a východní Moravě. Vždyť nejen cizí návštěvník, ale ani mnohý občan Hranic neví nic o slavném období města, v němž vzkvétalo renesanční umění a vzdělanost českých bratří.

Do okruhu památek z onoho období patří i nejstarší část naší radnice, kterou občané ocení jen při svatbách,

kdy je jim přístupná, dále bratrská modlitebna bez věže (nekatolické kostely věže mít nesměly) vně městských hradeb, pernštajnský dům na náměstí. Obec českých bratří sílila v Hranicích na počátku 16. století pod ochranou tolerantních pánů z Pernštejna, kteří ve svých městech poskytovali útočiště a ochranu různým neoficiálním či dokonce pronásledovaným náboženským skupinám, ale tak, aby se jejich chránenci nedostali do vzájemných sporů. Tak vzdalovali od sebe českobratrskou obec v Hranicích a židovskou obec v Lipníku. Židé se do Hranic za Pernštejnů stěhovali nesměli a usazovali se tady teprve v pozdější době. Jejich obec, v 17. a 18. století dosti početná, zanechala po sobě památky, jaké se po ředění fašistů uchovaly v málokterém morevském městě: synagogu a židovský hřbitov. O osudu těchto památek v posledních desetiletích jeme už v Přehledu několikrát peali. Jak se s památkami na židovskou obec v Hranicích zacházelo, nesvědčí zrovna o tom, že by nedávné správě města byla vlastní tolerantnost doby Pernštejnů.

Období rozkvětu na začátku 16. století vystřídala doba intenzivních náboženských zápasů. V jejich prvé fázi nebyla českobratrská obec ve městě převahu, vytlačila katolickou menšinu z farního kostela do Kostelíčka daleko od městských hradeb. Po Bílé hoře a po pořázení městského povstání českobratrská obec nebyla vytlačena na okraj města, ale udušena novým vlastníkem Hranic a správcem celé Moravy, kardinálem Ditrichštej-

anketa

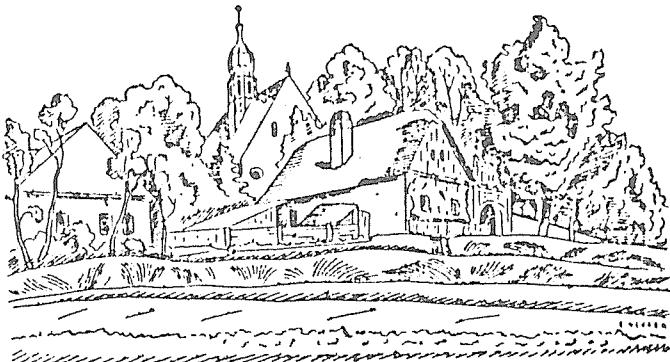
3

pokračování ze str. 2.

Hranické povstání není však jen pouhou epizodou z náboženských zápasů ve městě. Stále ještě není dosud doceněno v celém kontextu evropských dějin 17. století. Byla to revoluční akce sebevědomých východo-moravských měst, které se spojila s pastevci a rolníky z hor - ozbrojenými Valachy, aby vymanile svůj kraj z moci nenáviděných Habsburků. Taková akce byla něčím mimořádným v průběhu třicetileté války, v níž zápasili o moc království a panství kořistníci a jejich žoldnéřské oddíly. Je jenom škoda, že deska na paměť popravy vůdců nakonec neúspěšného povstání leží dosud pod koly aut, parkujících na náměstí. Hranice by měly mít najen tuto desku na důstojném místě, ale i pomník povstání, aby se statečný boj za svobodu města připomíнал i budoucím generacím.

Libuše Hrabová

Pokračování přiště.

ANKETA V HRANICÍCH 12.6.1990

Otázka zněla: KOLIK JE VÁM LET A JAK PODLE VÁS DOPADLY VOLBY?

Odpovědi:

Student 16let

Vyhralo fórum, tak je to dobrý, ale mohlo to být ještě lepší.

Student 16let

Volby jsou odrazem toho, že občanské fórum tady všechno přeměnilo, a proto vyhrálo.

Student 16let

Dobře, jenom strana zelených měla dostat více hlasů

Muž 70let

Jsem s volbami spokojen,

Žena 62let

Volby dopadly výborně. To co jeme chtěli, to máme.

Muž 65 let

Dobře, jsem spokojen.

Muž 50let

Volby dopadly dobře.

Muž 38let

Podle mě dopadly volby dobře.

Muž 45let

Dobře.

Žena 60let

Moc dobře.

Žena 52let

Já si myslím, že dobře.

Muž 70let

Jak bych vám to hezky řekl. Podle mé chuti.

Muž 26let

Myslím, že dobře.

Muž 34let

Spokojen, dobře.

Muž 75let

Pěkně.

Muž 61let

Já si myslal, že 23 dostane více hlasů. Aféra s Bartončíkem ji poškodila. Jinak volby dopadly dobře. Jsem rád, že hodně dostala Morava.

Žena 54let

Nevím, jak volby dopadly, byla jsem nemocná.

Muž 18let

Docela dobře, jenom jsem počítal, že komunisti budou mít méně hlasů.

Žena 56let

Podle mě pro OF dobře. Jenom nejsou spokojena s tím, že KSČ je na druhém místě.

Muž 70let

Letošní volby dopadly dobře. Vyhral rozum a demokracie.

Dívka 17let

Dobře.

Žena 30let

Dobře, ne.

Žena 46let

Dobře

Žena 43let

Dopadly dobře, jenom mohli trochu hůř dopadnout komunisti.

Žena 50let

Volby dopadly dobře. Já jsem fandila číselu 23 a jejich umístění mohlo být lepší, na to jak si přejeme, aby všechno bylo krásné a spravedlivé.

Muž 50let

Dobře, občanské fórum vyhrálo.

Žena 52let

Občanské fórum zvítězilo, tak jsem spokojená.

A tak by jeme mohli dále pokračovat. Všechni odpovídali na naši otázku stručně bez rozmyšlení.

DOPRAVA A CENTRUM MĚSTA

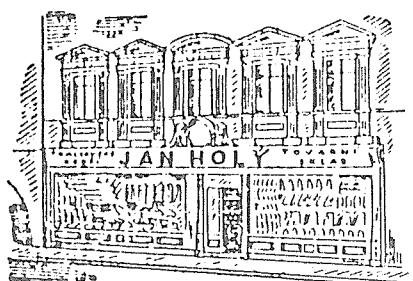
V poslední době probíhá mezi občany našeho města živé diskuse v souvislosti s vyloučením autobusové dopravy z náměstí TGM a s tím související změněné dopravní situace v centru města.

Nejprve některá fakta. Předběžné studie vyloučení autobusové dopravy z náměstí byla předložena Krajským dopravním střediskem 30.1.1990 na poradě předsedů občanských výborů jako první krok k vytvoření pěší zóny v centru města. Vzhledem ke kritické etatické situaci domu v Zápotockého ulici (budovy LŠU) bylo nutno urychleně vyloučit autobusovou dopravu z náměstí. Původní záměr dopravní správy předpokládal úplné vyloučení dopravy (i osobní) a vytvoření pěší zóny v centru města v květnu 1991. Dopravní inspektorát v Přerově nepovolil vyloučení osobní dopravy z náměstí TGM, pokud nebudou vybudována záchranná parkoviště v Čechově Komenského ulici.

Rada MěstNV Hranice dne 23.5.1990 schválila zvýšení poplatku za parkovné na 3,- Kčs na hodinu jako reprekativního prostředku na omezení osobní dopravy v centru města. Veškeré takto získané finanční prostředky budou pak použity na řešení dopravních závad vzniklých v souvislosti s dopravními změnami (oprava Pivovarských schodů, křižovatka U černého orla atd.). SURMO Olomouc v současné době zpracovává projekt pěší zóny v centru Hranic. Po vybudování záchranného parkoviště v Čechově ulici (nejpozději do poloviny roku 1990) bude tedy možné vyloučení i osobní dopravy z centra, a tak dojde k výraznému zklidnění této části města. Problém je ale složitější. Tyká se také možného poklesu obretu obchodních organizací i v souvislosti se zvýšením nájemného z nebytových ploch, nutnosti nových inženýrských sítí na náměstí v rámci pěší zóny (= problém financí), možnosti dosažitelnosti náměstí pro staré a invalidní spoluobčany.

Vladimír Hudec
tajemník MěstNV

Jan Holý,
manipulace tkalcovského zboží

MÍSTO SOCHY PAMĚTNÍ DESKA?

Rozhodnutím předsednictva OV KSČ v roce 1974 bylo naše město ochuzeno o jednu významnou uměleckou památku, bronzovou sochu T. G. Masaryka.

Tento zločin je právně promlčen a OV KSČ není povinen uhradit poškozeným národním výborům způsobenou škodu. Podotýkám, že zhotovení nové sochy by stálo naše město více než 1,5 milionů korun a tato částka nebude zřejmě ještě dlouho k dispozici. Ze tří soch, takto protiprávně zničených v okrese Přerov, se zachovalo 216 kg bronzové slitiny, uložené v Přerovských strojírnách. Na jednání, evokovaném na žádost MěstNV Hranice Přerovskými strojírnami, se přítomní zástupci tří poškozených národních výborů dohodli na rovnoměrném rozdělení uvedených 216 kg bronzu.

MěstNV v Hranicích se v této souvislosti obraci na veřejnost s návrhem, aby z vráceného bronzu byla odliتا pamětní deska, připomínající jednak zakladatele našeho státu, jednak zváli nekontrolovatelné moci bývalé vládnoucí strany. Předpokládáme, že pamětní deska bude odhalena v místě, kde socha TGM původně stála, a její zhotovení by bylo financováno z prostředků získaných veřejnou sbírkou.

PhDr. Vladimír Juračka
místopředseda MěstNV

hranické volební okrsky

hranické volební okrsky

Volební okrsek 76

Karnola

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	10	1.17	15	1.77	18	2.13
HOS	4	4	0.47	7	0.83	0	0.00
Svob. blok	6	8	0.94	10	1.18	10	1.18
DF	7	460	53.93	394	46.52	369	43.67
Republikani	8	20	2.34	14	1.65	16	1.89
Zaj. svaz	9	3	0.35	3	0.35	7	0.83
KSC	10	51	5.98	56	6.61	49	5.80
Agrarnici	11	32	3.75	24	2.83	25	2.96
Spoluziti	12	8	0.94	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	4	0.47	3	0.35	3	0.36
Zeleni	18	102	11.96	113	13.34	128	15.15
HCP	19	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Morava	20	83	9.73	107	12.63	137	16.21
SocDem	21	11	1.29	20	2.36	17	2.01
KDU	23	57	6.68	81	9.56	66	7.81
Platné hlasy		853		847		845	

Volební okrsek 77

Jugoklub

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	26	2.12	23	1.87	22	1.82
HOS	4	5	0.41	4	0.33	0	0.00
Svob. blok	6	6	0.49	6	0.49	5	0.41
DF	7	607	49.47	537	43.69	504	41.58
Republikani	8	17	1.39	15	1.22	7	0.58
Zaj. svaz	9	1	0.08	3	0.24	4	0.33
KSC	10	211	17.20	229	18.63	218	17.99
Agrarnici	11	29	2.36	18	1.46	29	2.39
Spoluziti	12	10	0.81	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	6	0.49	3	0.24	2	0.17
Zeleni	18	53	4.32	78	6.35	75	6.19
HCP	19	2	0.16	0	0.00	0	0.00
Morava	20	149	12.14	194	15.79	240	19.80
SocDem	21	21	1.71	25	2.03	18	1.49
KDU	23	84	6.85	94	7.65	88	7.26
Platné hlasy		1227		1229		1212	

Volební okrsek 78

ZS Struhl

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	12	1.07	12	1.07	21	1.88
HOS	4	1	0.09	2	0.18	0	0.00
Svob. blok	6	3	0.27	10	0.89	3	0.27
DF	7	562	50.04	481	42.83	456	40.71
Republikani	8	0	0.00	5	0.45	3	0.27
Zaj. svaz	9	4	0.36	2	0.18	9	0.80
KSC	10	219	19.50	236	21.02	220	19.64
Agrarnici	11	15	1.34	17	1.51	13	1.16
Spoluziti	12	2	0.18	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	2	0.18	1	0.09	6	0.54
Zeleni	18	48	4.27	53	4.72	46	4.11
HCP	19	3	0.27	4	0.36	0	0.00
Morava	20	157	13.98	198	17.63	247	22.05
SocDem	21	24	2.14	24	2.14	24	2.14
KDU	23	71	6.32	78	6.95	72	6.43
Platné hlasy		1123		1123		1120	

hranické volební okrsky

• hranické volební okrsky

• hranické volební okrsky

Volební okrsek 79

UV 6

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	32	1.91	24	1.44	32	1.92
HOS	4	1	0.06	0	0.00	0	0.00
Svob. blok	6	12	0.72	15	0.90	21	1.26
OF	7	927	55.24	806	48.29	767	45.93
Republikani	8	8	0.48	11	0.66	8	0.48
Zaj. svaz	9	3	0.18	4	0.24	15	0.90
KSC	10	246	14.66	277	16.60	262	15.69
Agrarnici	11	15	0.89	26	1.56	21	1.26
Spoluziti	12	2	0.12	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	3	0.18	2	0.12	2	0.12
Zeleni	18	56	3.34	75	4.49	57	3.41
HCP	19	2	0.12	0	0.00	0	0.00
Morava	20	241	14.36	300	17.97	367	21.98
SocDem	21	41	2.44	33	1.98	37	2.22
KDU	23	89	5.30	96	5.75	81	4.85
Platné hlasy		1678		1669		1670	

Volební okrsek 80 Monika

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	20	1.77	20	1.77	27	2.40
HOS	4	2	0.18	1	0.09	0	0.00
Svob. blok	6	2	0.18	2	0.18	5	0.44
OF	7	631	55.84	511	45.30	481	42.68
Republikani	8	7	0.62	5	0.44	7	0.62
Zaj. svaz	9	5	0.44	5	0.44	10	0.89
KSC	10	156	13.81	190	16.84	167	14.82
Agrarnici	11	8	0.71	16	1.42	11	0.98
Spoluziti	12	1	0.09	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	2	0.18	2	0.18	3	0.27
Zeleni	18	37	3.27	48	4.26	49	4.35
HCP	19	2	0.18	1	0.09	0	0.00
Morava	20	169	14.96	229	20.30	279	24.76
SocDem	21	30	2.65	39	3.46	24	2.13
KDU	23	58	5.13	59	5.23	64	5.68
Platné hlasy		1130		1128		1127	

Volební okrsek 81 1.ZS1.Maje

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	11	1.13	13	1.31	15	1.53
HOS	4	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Svob. blok	6	6	0.61	5	0.50	3	0.31
OF	7	525	53.79	450	45.36	440	44.85
Republikani	8	1	0.10	3	0.30	2	0.20
Zaj. svaz	9	2	0.20	1	0.10	4	0.41
KSC	10	152	15.57	174	17.54	151	15.39
Agrarnici	11	10	1.02	11	1.11	13	1.33
Spoluziti	12	1	0.10	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	1	0.10	4	0.40	1	0.10
Zeleni	18	43	4.41	39	3.93	51	5.20
HCP	19	2	0.20	4	0.40	0	0.00
Morava	20	168	17.21	224	22.58	245	24.97
SocDem	21	26	2.66	24	2.42	29	2.96
KDU	23	28	2.87	40	4.03	27	2.75
Platné hlasy		976		992		981	

hranické volební okrsky

Volební okrsek 82

Gymnázium

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	22	2.16	15	1.48	27	2.66
HOS	4	0	0.00	1	0.10	0	0.00
Svob. blok	6	1	0.10	7	0.69	4	0.39
OF	7	599	58.90	533	52.46	514	50.64
Republikani	8	3	0.29	5	0.49	7	0.69
Zaj. svaz	9	4	0.39	4	0.39	5	0.49
KSC	10	130	12.78	144	14.17	133	13.10
Agrarnici	11	13	1.28	17	1.67	12	1.18
Spoluziti	12	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	0	0.00	1	0.10	0	0.00
Zeleni	18	28	2.75	27	2.66	35	3.45
HCP	19	2	0.20	2	0.20	0	0.00
Morava	20	145	14.26	182	17.91	205	20.20
SocDem	21	22	2.16	24	2.36	21	2.07
KDU	23	48	4.72	54	5.31	52	5.12

Platné hlasy

1017

1016

1015

Volební okrsek 83

NsF

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	24	1.72	25	1.79	26	1.86
HOS	4	2	0.14	1	0.07	0	0.00
Svob. blok	6	5	0.36	14	1.00	8	0.57
OF	7	810	58.19	689	49.32	622	44.59
Republikani	8	9	0.65	4	0.29	11	0.79
Zaj. svaz	9	4	0.29	6	0.43	10	0.72
KSC	10	166	11.93	193	13.82	167	11.97
Agrarnici	11	10	0.72	15	1.07	19	1.36
Spoluziti	12	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	0	0.00	2	0.14	1	0.07
Zeleni	18	42	3.02	45	3.22	50	3.58
HCP	19	2	0.14	1	0.07	0	0.00
Morava	20	220	15.80	298	21.33	364	26.09
SocDem	21	31	2.23	28	2.00	32	2.29
KDU	23	67	4.81	76	5.44	85	6.09

Platné hlasy

1392

1397

1395

Volební okrsek 84

ZS Nova

Strana		SL	%	SN	%	CNR	%
CSS	3	7	0.83	7	0.83	15	1.78
HOS	4	6	0.71	2	0.24	0	0.00
Svob. blok	6	3	0.36	3	0.36	9	1.07
OF	7	397	47.15	320	38.00	307	36.46
Republikani	8	6	0.71	7	0.83	7	0.83
Zaj. svaz	9	5	0.59	6	0.71	6	0.71
KSC	10	126	14.96	153	18.17	135	16.03
Agrarnici	11	17	2.02	23	2.73	19	2.26
Spoluziti	12	2	0.24	0	0.00	0	0.00
Cs. dem. for.	13	3	0.36	5	0.59	4	0.48
Zeleni	18	64	7.60	63	7.48	67	7.96
HCP	19	2	0.24	3	0.36	0	0.00
Morava	20	138	16.39	186	22.09	215	25.53
SocDem	21	27	3.21	20	2.38	20	2.38
KDU	23	39	4.63	44	5.23	38	4.51

Platné hlasy

842

842

842

několik slov o kultuře

Jedna z hodně diskutovaných otázek současnosti je, zda kulturu dotovat či ne. Z nejvyšších míst zaznívají moudré hlasy, že kultura se bez dotací rozhodně obejít nemůže, že ostatně dotece na kulturu krácený nebyly a že ponechání kultury na pospas trhu je nej-jednodušší cesta k čiré komercionalizaci, což není žádoucí.

Musím konstatovat, že v místních podmínkách vypadá situace poněkud jinak. Použiji příkladu Sdruženého klubu a situace, ve které se nyní nachází. Činnost klubu byla vždy dotována z prostředků FKSP velkých podniků města Hranic. Jelikož plní funkci i městského kulturního střediska, podílel se na dotacích výrazným způsobem i MěstNV. Letos se podniky ocitly pod tvrdým ekonomickým tlakem a zároveň byly částečně oproštěny od povinnosti dotací na provoz kulturního zařízení. Důsledky se projevily vzápětí; klub se ocitl v roli ještě většího prosběnika než v minulých dobách a v polovině roku stál před problémem, jak dál. Chyběla peníze na udržení provozu. Národní výbor svolal proto na konci května představitele vedení a závodních výborů sdružených podniků. Ke cti většiny zúčastněných je třeba říci, že se k situaci postavily racionálně a na závěr dvojhodinového jednání došlo k dohodě o chybějící částce pro rok 1990. Někomu se může zdát, že tedy všechno šťastně dopadlo a proč se potom zabývat dále problémy financování místní kultury. Ano, všechno dobře dopadlo pro rok 1990. A potom?

Z jednání vyplynulo pro Sdružený klub několik nepříjemných zjištění:

1. Nelze se dále spoléhat na osvícenosť přispěvatelů kultury. Teď neexistuje a v následujících tvrdých a obtížných dobách existovat nebude. Dobrovolně na činnost klubu nevydá nikdo ani korunu. I dalej totiž spolehlivě funguje komunistický pohled na kulturu jako na cosi neproduktivního, zbytekového. Přitom kultura je vysoce produktivní činitel a její vliv na člověka se projevuje ve všech sférách jeho činnosti, v tom, jak bydlí, jak se obléká, jak se chová, jak komunikuje, jak tráví volný čas, jak pracuje. Tak jako je zbytečné uvažovat o tom, zda jsou nutné školy, je stejně zbytečný přemýšlet nad opodstatněností kulturních středisek ve městech a obcích, a hlavně nad činností, kterou produkuji.

2. Jestliže byl použit výraz "racionálně uvažující většina", znamená to, že jednání byla přítomna i jistá menšina, která se vůbec odmítla na dotacích podílet. Byli to představitelé CVH, kteří argumentovali tím, že mají vlastní kulturní dům. Doporučují zaměstnancům CVH, kteří navštěvují ve Sdruženém klubu společenské a kulturní akce, vzdělávají se v jazykových kursech, jsou členy kroužků zájmové umělecké činnosti, jejichž děti

jsou členy pěveckého sboru, učí se hrát na klavír a na kyteru, chodí do kureš taneční a společenské výchovy, doporučují tedy těmto zaměstnancům, aby se zeptali svého vedení, podnikového i odborového, kterou z těchto služeb jim v jejich vlastním kulturním domě hodlají poskytovat. SMC si pro jednání připravily mnohem důmyslnější výmluvu v podobě množství pobočných závodů, rozetých po celé Moravě, a tedy roztříštěnosti prostředků. Za předpokladu, že tato výmluva je používána i ve všech pobočných závodech, jsou prostředky sice roztříštěné, ale zato nedotčené. To, že i zaměstnanci SMC, jakož i jejich děti, využívají služeb Sdruženého klubu, je nabíledni. V přímém protikladu k postoji těchto podniků bylo stanovisko hlavního garantu SK et. p. Sigmy, jehož představitelé se rozhodli uhradit schodek, vzniklý odmítnutím dotací ze strany SMC a CVH.

3. Z bodu 2 vyplývá, že v budoucnu není možné, aby ve městě dotovaly kulturu jen některé podniky. Bud ji nebude dotovat žádný, nebo na ni budou přispívat všechny.

Aby z celého článku nevyšel Sdružený klub jako skvělý, neprávem opomíjené kulturní středisko, které si rozhodně zaslouží dotaci, chci zdůraznit, že jsem si vědom rezerv, které skrývají zaměstnanci SK i činnost tohoto zařízení. Přivítám proto na stránkách Přehledu výhrady a připomínky.

Renata Kosková
ředitelka SK

PODĚKOVÁNÍ

Koordinanční centrum
Občanského fóra
v Hranicích děkuje

všem hranickým voličům za velkou účast ve volbách,

všem, kdo dali hlas OF za upřímnou přízeň a za podporu demokratického vývoje Československa,

těm dobrovolným pracovníkům OF, kteří se účastnili práce volebních komisi i předvolebních akcí, zvláště výjezdů, lepení plakátů a povolebního čištění města, za vzornou občanskou aktivitu

ZVÍTĚZILO JEN OF? ANEB VOLBY Z POHLEDU
ŘADOVÉHO VOLIČE

Nezvítězilo OF, ale celý národ, jehož většina dala sobě i celému světu konečně dobrovolně najevo, že hlasuji pro novou budoucnost našeho státu. A je celkem lhostejno, komu kdo dal hlas, pokud to byla strana či hnutí, které pomáhaly evrhnout totalitní režim.

OF dostalo hlasů nejvíce, ale je škoda, že nad těch pět potřebných procent se nedostaly další strany, budeme je v budoucnu potřebovat jako opozici. Ale haxy pro OF patřily i zeleným, sociálním demokratům atd. Tyto strany vlastně doplatily na obavy z budoucnosti a na moudrost národa, který vsadil v těchto volbách na jistotu a sílu, která zde byla, tj. OF a VPN.

Pro tato hnutí je to ale Pyrrhovo vítězství. Pan prezident o příští vládě žertem prohlásil, že bude vládou národní oběti, čekají ji totiž nepopulární rozhodnutí – tak obtížné problémy, že by vlastně nikdo neměl stát o to, aby v ní byl. Dá se tedy předpokládat, že v příštích volbách za dva roky opomenuté strany dostanou daleko větší důvěru. A bude to tak dobré, stát musí vést ti, které si národ dobrovolně zvolí – ne strana, která si vládu udržuje mocí a násilím.

Letošní volby byly výjimečné, jejich konečným cílem bylo svržení totality. V příštích letech bude každá vláda hlidána opozicí, a kdo stát povede špatně, musí od válku – to je demokracie. To platí ostatně i pro naše město a každou obec.

A že se strany budou hádat? – Konečně se mohou hádat – to je demokracie. Z mnoha názorů by měl vzejmít ten nejlepší, a to je ku prospěchu všem. Každý má svobodně vyelovit své minění a tomu, kdo stát – město – obec povede dobře a bude mít nejmoudřejší program, dají lidé svůj hlas. Přejme si, aby to tak u nás bylo už navždycky.

František Pečená

ÚVAHA (2)

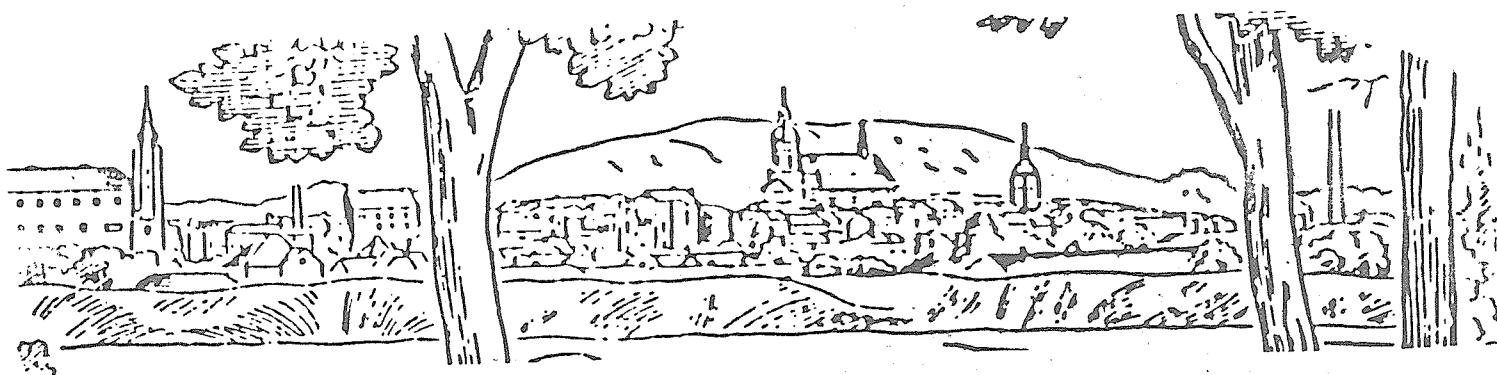
Romové se po ostatních menšin liší tím, že představují rozvojovou kulturu uprostřed kultur evropských. Tradiční označení "CIKÁNI" je zastiženo nánosem hanlivých významů, vyvěrajících ze staletých předešluků, a neodpovídá původnímu názvu této etnické skupiny. Označení "ROMOVÉ" užíváme proto, že je v souladu s jezykem i s čtením Romů i se světovým trendem nahrazovat mnohé dosud užívané názvy etnických a národnostních menšin označeniami, jimiž se tyto menšiny označují samy.

V minulosti byly podstatným zdrojem společenské vyřazenosti romské populace rasová odlišnost, krajní chudoba a odlišnost způsobu života. Dnes jsou hlavní překážkou řešení tzv. "cikánské problematiky" v Československu poruchy většinové společnosti. "Cikánská problematika" nabývá na palčivosti úměrně s problémy hospodářství, s pokračující byrokratizací řízení, s disfunkcí veřejného komunikování v oblasti myšlení a informací.

Předlistopadová faktická i právní situace Romů byla plná rozporů. Říšta a mnohé zákony včetně mezinárodních paktů zaručovala všem občanům plnou rovnoprávnost nejen individuální, ale i skupinovou, tedy též právo na jazyk, kulturu a rozvíjení specifických zájmů. Práva Romů jako menšiny byla však v Československu de facto popřena, ve skutečnosti vycházelo oficiální pojmenování "cikánské otázky" ze Stalinových výkladů národnostní otázky. Pro Romy to znamenalo, že se mohli rozhodnout, zda se stanou Čechy nebo Slováky, přičemž měla naše specifika zaniknout. Romové právně neexistovali, ale přitom byly vytvořeny vládní, krajské a okresní komise, které je shromážďovaly do evidence a řídily do kategorií podle absurdních kritérií. Za panu Husáka vznikly speciální školy, které ovšem romskou kulturu neměly rozvíjet, ale naopak potlačovat. V úředních dokumentech jsou Romové označováni jen za "občany cikánského původu", nebo dokonce jenom za "méně integrované obyvatele".

Pokračování příště.

Štve(ROI)

CO SE DĚJE V NAŠÍ ARIÁDĚ?

Hranice jeou už téměř 150 let městem, kde významnou roli hrála armáda. Řada našich občanů jistě ví, že více jak 100 let zde působilo vojenská školství a také dnešní charakter útvarů v Hranicích má k vojenskému školství blízko.

Naši vojáci vedle svých povinností se významně podíleli na rozvoji města, Jen pro názornost. Pomáhali při výstavbě letního kina, obřadní síně, smuteční síně, stadionu TJ Sigma a dalších objektů.

Přišel listopad loňského roku a kolem naší armády se roztočily otáznyky. Málokdo však dokáže ocenit postoj vojáků v oných dnech, zejména velitelského sboru. Armáda nebyla postavena proti lidu a převážná většina jejich příslušníků se postavila na stranu demokracie.

Nový MNO armádní generál Miroslav Vacek velmi často vysvětloval v parlamentu i na veřejnosti nové postavení armády.

Jaká je tedy ČsA dnes? V první řadě je třeba říci, že bez politických stran, tedy i bez politiky. Politické příprava je nahrazena vojenskou občanskou výchovou s novým obsemem. Mnozí z nás namítou, že 80 % velitelů byli komunisté. To ano, ale vždyť občané města je znají a mohou si obrázek udělat sami. Nejdá totiž jen o politický postoj, ale o vztah k životu věbec. Především k morálce.

Už od listopadu začinal probíhat v armádě proces demokratizace a humanizace. Byl připraven a přijat zákon o civilní službě. Jeho hlavním cílem je umožnit občanům veřejně prospěšnou službu, jestliže mu náboženské vyznání nebo morální přesvědčení brání ve výkonu vojenské činné služby.

A zde je kámen úrazu. Od přijetí zákona do konce května požádalo o civilní službu 7 000 mladých mužů. Sami si udělejte představu, že při snižování armády někde chybí. Proto jejich úkoly převzali stávající vojáci, a teď jsou útvary, kde se chodí ze služby do služby. Zkušenosti ukazují, že velká většina z nich, co požádali o civilní službu tak učinili ze spekulativních důvodů, že se ne ně zapomene. To není vůči současným vojákům jak se říká "fér". Ale zákon zde je, proto musí být dodržován.

Dalším opatřením je rozkaz MNO k demokratizaci a humanizaci vojenské služby. Je správný. Řada velitelů, kteří se zajímají o své vojáky, jej uvítale. Jeho naplněním se podaří to, že voják ČsA se stane skutečně občanem v uniformě.

Ukazuje se, že nejsme na realizaci tohoto rozkazu připraveni. Někteří vojáci si demokratizaci představují tak, že je jim vše dovoleno. A teď je občan města svědkem výtržnosti podnepilých vojáků, porušování ustrojovací kázně, zanedbaném zevnějšku, a co je smutné, i u některých vojáků z povolení. Tudy cesta rozhodně nevede.

U našeho útveru se snažíme pro výkon služby vytvořit ty nejlepší podmínky. Každý má možnost zúčastnit se řady akcí v době volna. Jen v květnu jsme připravili vystoupení skupiny PLAVCI, audiovizuální program o J. Lennonovi, ukázky latinskoamerických tanců ve spolupráci s kroužkem SK, promítáme celovečerní filmy, jezdíme do divadla v Ostravě. Akcí je mnoho, ale zajistit účast na nich vyžaduje podstatně větší úsilí než v minulosti. Výchovu už nelze organizovat na rozkaz.

Pokud v minulosti jsme hovořili o principu armády a lidu, ten nebyl naplněn. Na vojáky se pohlíželo jinak, než bylo třeba. Jsme všechni občané tohoto státu a všem nám jde o jeho rozkvět a blaho. Važme si práce jeden druhého. Každá práce, která má smysel, je užitečná. Podle mého názoru velitelský sbor v armádě dělá kus užitečné výchovné práce. Nejdá mi o polemiku a diskusi, ale o to, aby veřejnost věděla, že příslušníci armády se také podílejí na budování nové demokratické společnosti.

Miroslav Reindl

Na rozdíl od autora, redakce by naopak uvítala diskusi (i polemiku). Vojáci, co vy na to? Své názory nám co nejdříve pošlete na adresu redakce týdeníku Přehled, Hranice, Školní náměstí. O názorech vojáků základní služby se pokusí členové redakce uspořádat anketu v přímém rozhovoru v prostoru vojenských útvarů.

"Den letního slunovratu" v Hranicích

MěstNV v Hranicích se rozhodl připojit k návrhu ministra kultury ČR p. Milana Lukeše výtat první letní den 21. červen - den letního slunovratu - hudbou.

Pro tento den je připraven následující program :

- na Náměstí T.G.M., před gymnasiem a zdrovotní školou během dopoledne koncert smyčcového orchestru LŠU pod vedením p. Vývody
- Náměstí T.G.M.
  - 16.00 - 16.30 hod. vystoupení dechové hudby vedené p. Chromym
  - 16.30 - 17.00 hod. koncert dechové hudby p. Slimáčka
  - 17.00 - 17.30 hod. zahráje kvintet "BOLID" vedený p. Chudou rovněž vystoupí hudební skupina ROI
- atrium (zahrada) LŠU
  - 18.00 hod. koncert žáků LŠU

PRAHA - VÍDEŇ ŠTAFETOVÝ ZÁVOD 21.6. - 24.6.1990

Čtyři roky se běhalo štafetový běh Praha - Berlin ale letos po převratných změnách v celé východní Evropě padl. I když v minulém roce byl dán předběžný slib, nejednou se nebylo o kym o této akci bavit, neboť ÚV SSM postihly stejná problémy jako FDJ. V této situaci nebyla jiná cesta než tento běh zrušit.

Přece se však našlo východisko. Podařilo se oprášit náhradní variantu, a to běh národní z Prahy do Bratislavы. Tento běh od začátku provázelo přání organizátorů prodloužit jej do Vídne. Podařilo se. Soutěže se zúčastní 15 vybraných mužstev z ČSFR a z dalších zemí jsou pozváni všechni, kteří si chtěli zapojit a podpořit myšlenku evropského domu a podporou míru a dobrých vztahů mezi národy. Je dobrou reklamou našeho města, že i sportovci TJ Sigma Hranice se i letos zúčastní těchto závodů. Bude jich sedm. Jako nejstarší z družstva je pan Ladislav Stolář, nejstarší spousty běhu různých délek, ale i maratónů (současně vedoucí družstva). Jako další p. Jaromír Hartmann, Velech, Tyrelík a paní Černá a Moudrá. Startuje se ráno 21.6. ve 12 hodin. Je to zhruba 600 km, které budou muset běžci urazit. Závod se běží po etapách, první etapa Praha - Kutná Hora, druhá Kutná Hora - Brno, třetí Brno - Bratislava, čtvrtá etapa Bratislava - Vídeň. Běžci se na trati střídají a ve větších městech běží manifestačně všechni. Očekává se účast 120 běžců. Nezbývá než popřát našim sportovcům vše nejlepší. Družstvo se zúčastňuje již pátého ročníku tohoto závodu, kdy jeho první čtyři ročníky se běžely na trase Praha - Berlin a letos poprvé do Vídne. Ve všech ročnicích se hraničtí vytrvalci umístili na standardním pátém místě. Jak prozradil vedoucí družstva, mají letos mnohem smělejší plány.

Slavnostní start z Hranic bude již 20.6.1990 ve 12,00 hodin od radnice. Závodníky doprovodí až na hranici katastru města představitelé MěstNV. Přijďte společně povzbudit naše reprezentanty!

RK - ZM

29. KOLO DIVIZE - INFARKTOVÝ ZÁPAS
TJ Sigma Hranice - TJ Frýdek Místek 3:2 (0:1)

Hostující mužstvo, až odesouzené k sestupu, nikterak nedalo na sobě tuto skutečnost znát. Cvičenci si nešli hráči vytvořili mírnou převahu, ale etálecky se neprosadili. Byli to neopak hosté, kteří ukázali, že mají zuby, a dokázali to v 25. minutě střelou k tyči po zaváhání domácí obrany. Hostující Ondrušák poslal hosty do vedení 0:1. Hosté zlobili až do konce poločasu domácí zadávky, kdy rychle přecházeli do protiútku. V 35. minutě si hostující Černoch prošel klidně přes dvě třetiny hřiště, lehce si poradil s obranou a střílil ještě vystřelit. Kadlík naštěstí kryl. V 38. minutě dostal domácí Klemš žlutou kartu na faul, o 5 minut později byl zralý na delší, naštěstí se to obešlo bez červené! Perfektní start měli hosté hned v úvodu druhého poločasu, kdy zvýšili v 46. minutě branou Hasaly na 0:2. A to už bylo pro domácí na pováženou. V 49. minutě mohli hosté opět zvýšit, ale domácí Kadlík stačil ještě míč vytlačit na roh. V 55. minutě se hosté v malém vápně srazili a jeden z nich, Buda, musel být ošetřen a posléze vystřídán. 5 minut hráli hosté slabě, ale domácí toho příliš nepřivedli. A v 61. minutě se překně uvolnil domácí Zatloukal, který si dovolil před branckárem ještě otočku a snížil na 1:2. V 79. minutě hostující Harabiš ve velkém vápně kontaktově míč oběma rukama a hlavní rozhodčí Husa neřídit penaltu. K míči si stoupil Zatloukal a bez zaváhání srovnal na 2:2. V 82. minutě měli příležitost hosté, když z hranice pokutového území měli přímý kop, který však skončil pouze na hradbě těl domácích. O minutu později Zbrož nastřílil tyč a domácí Punčochář těsně vedle. V 84. minutě domácí Pumprla dělovkou vymetl levou šibenici a vedli jsme 3:2. Další dvě šance ještě měli domácí Zatloukal a Malér, ale ty zůstaly nevyužity.

Zápas řídil jako hlavní rozhodčí JUDr. Husa Petr z Brna a na pomezí mu pomáhali Řezníček Antonín z Ostravy a Kapustník Štefan z Břidličné. Delegát svazu Frajták Bohumil z Bruntálu. Zápas zhledlo 98 diváků. Trenére Gajdůšku, na slovíčko: "První poločas jsme hráli velmi slabě, u druhého rovněž, poté se mužstvo zvedlo na 1:2. Nakonec domácí utkání zvrátili, a mohli tak diváky uspokojit. Nevím, jak hráli ostatní, ale měli bychom skončit na 9. až 10. místě tabulky." Jaká bude budoucnost mužstva, kdy dojde k omlazení, je odkud brát? Vždyť minulé kolo v Přerově stačila na nás útok devatenáctiletá obrana domácích. Co na to trenér? "Otázka omladit, ale z čeho. Zatím není, kde brát. Mám tady jediného Odtáhala, ale ten odchází do Vítkovic." A co ti z vojny, třeba Vavřína? "Především musíti mladí ukázat, že mají zájem, Vavřína byl dosud pouze jednou na tréninku a od té doby se neukázal." Děkuji za rozhovor.

RK

zprávy

VB INFORMUJE

Šetřením orgánů VB se podešlo objasnit vloupání do bytu na ul. Galašově v Hranicích. Jako pachatelé byli zjištěni bratři ve věku 18 a 20 let z Ostravy, oba bez pracovního poměru. Jsou etiháni oddělením vyšetřování MS SNB Ostrava za tento i další skutky.

Mezi obcemi Provodovice - Věechovice došlo k těžkému zranění dvacítileté ženy, která na jízdním kole vezla svého syna a při jízdě z kopce neudržela rovnováhu a spadla na vozovku.

V noci na 7.6.1990 byla provedena krádež vloupáním do prodejny Darka na ul. Zápotockého v Hranicích. Pachatelé po odstranění mříže rozobili výkladní skříň a vnikli do prodejny. Zde odcizili různé cigarety a lihoviny. Šetřením příslušníků VB byli v dopoledních hodinách jako pachatelé zjištěni tři mladíci ve věku 19 a 22 let. Vzhledem k předchozí trestné činnosti jsou ve vazbě.

Dne 10.6.1990 v nočních hodinách v železniční stanici Černotín byl zachycen projíždějícím vlakem a usmrcen třiaadvacetiletý mladík.

ZLATÁ PÍŠŤALKA

Výsledky 18. ročníku dětské písťové soutěže.

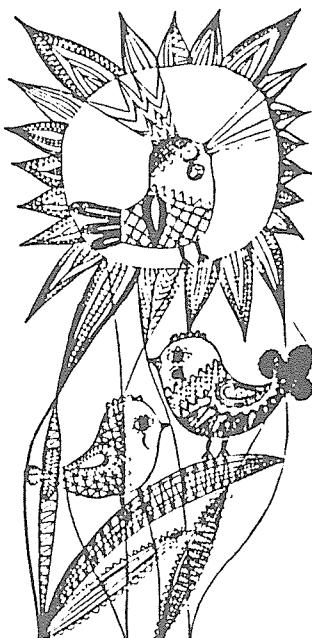
Pořadatel ZŠ Drahotuše.

I. kategorie-mladší žáčky

1. místo
Karolína Vlasáková
1. ZŠ Hranice
2. místo
Barbora Uřinovská
2. ZŠ Drahotuše
3. místo
Kateřina Sudoměřická
1. ZŠ Hranice

II. kategorie-starší žáčky

1. místo
Petr Pelcová
- ZŠ Drahotuše
2. místo
Barbora Vlasáková
1. ZŠ Hranice
3. místo
Alena Vinklářková
2. ZŠ Hranice-Nové ul.

Provoz sociálních služeb CVH pořádá dne
15. června 1990 v 19,30 hod.

diskotéku

Vojtě Janička

DISCO

Kulturní dům CVH

Týdeník PŘEHLED vydává Občanské fórum v Hranicích, Školní náměstí, telefon 2087.

PŘEHLED č. 22 připravili :

Jindra Doležalová, Vlastimil Helcl, Bohumil Honzík, Libuše Hrabová, Marie Hudcová, Jana Pokorná,
Emilie Ryšková, Jarmila Sýkorová, Držomíra Škapová, Jan Koráb.

POZVÁNKA DO KINA

Kino Svět Hranice uvádí:

Od soboty 16. června Dramatický souboj mezi posádkou kosmické lodi s větřelem do pondělí 18. června z jiné planety ve filmu VETŘELEC

Od úterý 19. června Slavný americký muzikál do pátku 22. června KABARET

Film Kabaret se k našemu divákovi dostavé díky minulému režimu s 18-letým zpožděním. Ne vždy se stává, že je film příznivě přijat jak kritikou, tak i diváky. Režisér Bob Fosse, za výdatného přispění představitelů hlavních rolí Lizy Minnelli a Michaela Yorka, získal za film celkem 8 Oscarů. Děj tohoto slavného muzikálu se odehrává v Německu roku 1931 v období nastupujícího fašismu. Přibližuje rušný noční život kabaretů umělců a zdánlivě okrajově nám odhaluje narůstající nebezpečí fašismu. Kabaret je filmem, který by si neměli nechat ujít milovníci filmového umění, a který Vám přinese silný kulturní zážitek.

V sobotu 16. června Nové zpracování klasické pohádky SEDEM JEDNOU RANOU

V neděli 17. června Sci-fi komedii SRN plnou napětí, dobrodružství a humoru DVA NOSÁČI A VIDEO

Letní kino Hranice uvádí:

Pozor!! LETNÍ FILMOVÝ FESTIVAL PRACUJÍCÍCH. Pozor!!

V sobotu 16. června BOJ O OHŇ

Příběh z doby před 80 000 lety zachycující zrod prvních lidských emocií. Režie J.J. Anneau (mimo jiné Medvědi). Francouzsko - kanadský film.

V neděli 17. června PŮLNOČNÍ BĚH

Pronásledování podvodníka s mnoha nečekanými zvraty. Akční film USA. V hlavní roli Robert De Niro.

V pondělí 18. června HOŘÍCÍ MISSISSIPPI

Napínavý příběh z jihu USA o Gene Hackmanem v hlavní roli.

V úterý 19. června ÚPLNÉ BEZVĚTRÍ

Nečekané setkání na nekonečné hladině oceánu v australském thrilleru.

V středu 20. června ŽIVOT JEDNÉ KOČKY

Přepadení banky spojené se zajetím rukojmi je podkladem komorního thrilleru SRN.

V čtvrtku 21. června DIVOKÁ SVINĚ

Český detektivní příběh z prostředí organizovaného zločinu v Praze. Režie J. Kubišta (mimo jiné Bony a klid).

V pátek 22. června POSLEDNÍ CÍSAŘOVNA

Osudy posledního čínského císaře a jeho ženy v čínském filmu.

Diváky upozorňujeme, že FFP pokračuje až do pondělí 25. června. Další program Vám přiblížíme v Přehledu č. 23.

Začátky představení jsou po sestměni, t.j. asi ve 21.00 hod. Podniky a organizace upozorňujeme na možnost prodeje většího množství vstupenek na fakturu.

Ilustrace v tomto čísle jsou převzaty z Lidových novin 19.5.1934.

Autor kresek L. Vlodek.